

KISA KLASİKLER / 97

KATHERINE MANSFIELD
Koyda

ÇEVİRİ: SEÇKİN SELVİ

 can
klasik

KATHERINE MANSFIELD
KOYDA

Can Klasik

Koyda, Katherine Mansfield

İngilizce aslından çeviren: Seçkin Selvi

At the Bay

İlk baskı: London Mercury, 1922

Bu çeviride kaynak alınan baskı: Penguin Books, 1958

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

3. basım: Ocak 2025, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Düzeltili: Mert Tokur, Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak illüstrasyonu: Nuri Kızılay

Baskı ve cilt: Yıldız Mücellit Matbaacılık ve Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.

Maltepe Mah., Gümüşsuyu Cad., Dalgıç Çarşısı, No: 3/4

Zeytinburnu/İstanbul

Sertifika No: 46025

ISBN 978-975-07-6506-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

KATHERINE MANSFIELD
KOYDA

UZUN ÖYKÜ

İngilizce aslından çeviren

Seçkin Selvi

♥can

Katherine Mansfield'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Bir Hüzün Güncesi, 1994

Bahçe Partisi, 2012

Bahtiyarlık ve Diđer Öyküler, 2015

KATHERINE MANSFIELD, 1888'de Yeni Zelanda'nın Wellington kentinde doğdu. Yazar olmak amacıyla on dokuz yaşında İngiltere'ye yerleşti. İlk düş kırıklıklarını, karamsar öykülerinin yer aldığı *In a German Pension* (Bir Alman Pansiyonunda, 1911) adlı kitabında dile getirdi. Yeni Zelanda'daki aile anılarıyla çok güzel çağrışımlar içeren öyküsü "Prelüd", Virginia ve Leonard Woolf'un yayınevi Hogarth Press tarafından yayımlandı. 1922'de yayımlanan *Bahtiyarlık* adlı kitabıyla yeteneğinin doruğuna ulaştı. 1923'te Fransa'nın Fontainebleau kentinde veremden öldü. Son öyküleri ölümünden sonra *The Dove's Nest* (Kumru Yuvası, 1923) ve *Something Childish* (Çocukça Bir Şey, 1924) adlı kitaplarda toplandı.

SEÇKİN SELVİ, Üsküdar Amerikan Koleji'ni bitirdikten sonra öğrenimini Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde sürdürdü. İlk çevirisini 1957'de Sahne Z'de oynanan William Saroyan'ın *Merhaba Dışarıdaki* adlı oyunuyla yaptı. Meslek yaşamını çevirmenlik, gazetecilik ve tiyatro eleştirmenliği dallarındaki paralel çalışmalarıyla yürüttü. 1971-1980 arasında *Tiyatro 70* dergisini, 1981-1982'de *Edebiyat 81* dergisini çıkardı ve genel yayın yönetmenliğini üstlendi. 1982-1993 döneminde *Günaydın* ve *Sabah* gazetelerinde köşe yazarlığı yaptı. 1986 yılından bu yana *Milliyet Sanat* dergisinde tiyatro eleştirileri yazıyor. Müjdat Gezen Sanat Merkezi'nde beş yıl, Yeditepe Üniversitesi Tiyatro Bölümü'nde on yıl eleştiri dersi verdi. Tiyatro, felsefe ve

edebiyat dallarında 180 yapıtı çevirdi. Dünya Kitap Dergisi 2011 Yılın Çeviri Kitabı Ödülü'nü, çevirmenliğinin 50. yılında Çevirmenler Derneği Onur Ödülü'nü, eleştirmenliğinin 50. yılında Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Onur Ödülü'nü ve I. Uluslararası Bodrum Tiyatro Festivali tarafından verilen Tiyatroya Katkı Onur Ödülü'nü aldı. Çevirmen ve editör olarak çalışmalarını sürdürüyor.

1

Sabaha karşı. Güneş daha doğmamış, Crescent Koyu beyaz deniz buğusuyla örtülü. Arkadaki çalı kaplı tepeler pusun içinde boğulmuş. Tepelerin nerede bittiği, bahçelerle bungalovların nerede başladığı belli değil. Kumlu patika görünmüyor, karşı taraftaki bahçelerle bungalovlar da öyle; kızıla çalan otların kapladığı beyaz kum tepelikleri seçilmiyor; kumsalın yerini, denizin yerini gösteren hiçbir iz yok. Yoğun bir çiy inmiş. Çimenler masmavi. İri çiy damlaları toprağa düşmeden çalılardan ucunda duruyor henüz; *toi-toi*'lerin¹ kabarık tüyleri uzun saplarının üzerinde boyunlarını bükmüş, bungalov bahçelerinde kadife çiçekleriyle karanfiller, çiyin ağırlığıyla yere eğilmiş. Serinlikte üşümüş fuşyalar sıırıslıklam, çiy damlaları güngüzellerinin yassı yapraklarında inci taneleri misali. Sanki gecenin karanlığında deniz usul usul köpürmüş de, kocaman bir dalga yuvarlanarak, yuvarlanarak kıyıya vurmuş – nereye kadar? Belki de gecenin bir yarısı uyansaydınız, iri bir balığın pencerenizin camını tıklatıp gittiğini görürdünüz...

Ah-Aah! diye sayıklıyordu uykulu deniz. Ormanlık-

1. Yeni Zelanda'nın uzun yapraklı bitki örtüsü. (Y.N.)

tan hızla, sakince eğreltiotu öbeklerinin içine dolup yenden dışarı akan minik derelerin sesi geliyordu; bir de büyük yaprakların üzerine düşen damlaların şapırtısı ve bir şey daha –neydi o?– hafiften bir kıpırtı, bir titreme, ince bir dalın çatırdaması, sonra da öyle bir sessizlik ki, biri kulak kabartıp etrafı dinliyor sanırsınız.

Crescent Koyu'nun ucunu dönünce, yığılmış kırık kaya kütlelerinin arasından bir koyun sürüsü patır patır gidiyordu. Koyunlar iyice birbirlerine sokulmuş, ufak bir yün kütesine dönüşmüştü; soğuktan ve sessizlikten ürkmüşçesine sopa gibi ince bacaklarını var güçleriyle hareket ettirerek koşuyorlardı. Islak patilerine kum bulaşmış yaşlı bir çoban köpeği, burnunu yerden kaldırmadan sürünün ardı sıra geliyor, ama aklı başka yerdeymiş gibi rasgele koşuyordu. Sonra kayalıkların arasındaki geçidin ağzında çobanın kendisi görüldü. İnce uzun, dimdik yürüyen yaşlı bir adamdı; minik çiy damlalarıyla kaplı bir şayak kaput, diz altından bağcıklı kadife pantolon giymişti; çevresine mavi mendil geçirilmiş geniş kenarlı bir şapkası vardı. Bir elini kemerine sokmuştu, öteki elinde pürüzsüz, sarı bir değnek vardı. Acelesiz adımlarla yürürken, bir yandan da hafiften bir ıslık tutturmuş, uzaklardan gelen kaval sesi gibi hüznü ve sevecen bir ezgiyi seslendiriyordu. Kocamış köpek bir-iki kez hoplayıp zıpladıktan sonra maskaralığından utanmışçasına durdu, ağırbaşlılık takınarak efendisinin yanında birkaç adım attı. Koyunlar, minik adımlarla patır patır öne koşuyorlardı; melemeye başladılar, denizin altından hayalet sürüler onların sesine karşılık verdi: "Mee! Meee!" Bir süre hep aynı toprak parçasında yürüyor gibiydiler. İleride yer yer sığ su birikintilerinin olduğu kumlu patika uzanıyordu; yolun iki yanında diğerleri gibi ıslak çalılar, gölgeler içinde birbirinin benzeri çitler vardı. Sonra heyula gibi bir şey çıktı ortaya; kollarını iki yana açmış, dimdik saçlı bir dev. Bu, Mrs.

Stubb'ın dükkânının önündeki büyük sıtma ağacıydı, yanından geçerken keskin okaliptus kokusu duyuluyordu. Şimdi pusun içinde büyük ışık benekleri belirmeye başladı. Çoban ıslık çalmayı kesti; kızarmış burnunu ve ıslak sakalını ceketinin ıslak koluna sildi, gözlerini kısarak deniz tarafına baktı. Güneş doğuyordu. Pus şaşılması bir hızla seyredildi, eriyip sığ düzlükte kayboldu, çalıların üzerinden yuvarlandı ve bir an önce kaçmak için acelesi varmış gibi gidiverdi; gümüşü ışınlar yayıldıkça büyük dallarla büzüşmüş yapraklar açılıp birbirlerine omuz verdiler. Ta uzaklardaki gökyüzü –pırıl pırıl, masmavi– su birikintilerine yansıdı; telgraf direkleri boyunca yüzen çiy damlları birer ışık noktası gibi parıldadı. Dalgalanan deniz artık bakanın gözlerini acıtacak kadar ıslık ıslık oldu. Çoban, göğüs cebinden çanağı meşe palamudu kadar ufak bir pipo çıkardı, el yordamıyla büyücek bir alaca tütün topağı arandı, topaktan birkaç yaprak sıyırıp çanağı doldurdu. Vakur tavırlı, yakışıklı bir ihtiyardı. Puposunu yakıp mavi duman başını taç gibi sarınca, gözünü ondan ayırmayan köpek sahibisiyle gurur duyuyor gibiydi.

“Mee! Meee!” Sürü yelpaze gibi açılarak yayıldı. Uyuyanlardan ilki yatağında dönüp uykulu kafasını kaldırdığında, koyun sürüsü yazlıkçıları az önce geride bırakmıştı; koyunların melemesi küçük çocukların rüyalarına girdi... Çocuklar bu sevimli, minik, birer yün yumağı uyku koyunlarını kendilerine çekip kucaklamak için kollarını uzattılar. Sonra çevrenin ilk sakini göründü; Burnell'lerin kedisi Florrie'ydi bu, her zamanki gibi erkenden uyanmış, bahçe kapısının direğine oturup sütçü kızı beklemeye başlamıştı. Yaşlı çoban köpeğini görünce hemen toparlandı, sırtını kamburlaştırıp tekir kafasını iyice geriye çekti, burun kıvrıran bir tavırla hafiften ürperdi sanki. “Öf! Ne bayağı, ne iğrenç bir yaratık!” dedi Florrie. Ama yaşlı çoban köpeği başını kaldırıp ona bak-

Yeni Zelanda'da yazlık bir muhitte konaklayan Burnell'lerin hayatında sıradan bir günü anlatan **Koyda**, bu geniş ailedeki her bir kişinin hayallerini, özlemlerini ve kaygılarını bir zihinden diğere us-taca sekerek, çevrelerindeki doğal güzelliklerin tasvirleriyle birleştiriyor.

Virginia Woolf'un, "Kıskandığım tek yazar," dediği Katherine Mansfield'in rengârenk bir empresyonist tabloyu andıran bu uzun öykü-sü, aile hayatını kadın gözünden, görülmemiş bir dürüstlük ve sadelikle resmeden küçük bir başyapıt.

#kısaklasikler #yenizelandaedebiyatı #sayfiye #ailehayatı #bilinçakışı

Kapak illüstrasyonu: Nurullah Kızılkaya

 can

 canyayinlari.com | | | canyayinlari

uzun öykü

ISBN 978-975-07-6506-3

9 789750 765063